USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 9. 2. 2023 v trestní věci odsouzeného [redacted] narozeného [redacted],

takto:

Ke stížnosti odsouzeného [redacted] se podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu **zrušuje** usnesení Okresního soudu Plzeň-město ze dne 19. 11. 2021 č. j. 12 PP 71/2021-121 a okresnímu soudu se **ukládá**, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením Okresní soud (OS) Plzeň-město podle § 88 odst. 1 písm. a) trestního (nadále i „tr.“) zákoníku zamítl žádost odsouzeného [redacted] o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 7 let, uloženého mu rozsudkem Okresního soudu ve Zlíně ze dne 22. 1. 2019 sp. zn. 1 T 142/2018, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu (KS) v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 14. 5. 2020 sp. zn. 6 To 396/2019, a dále z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 7 let, který mu byl uložen Krajským soudem v Brně – pobočkou ve Zlíně ze dne 15. 7. 2019 pod sp. zn. 68 T 6/2018. Soud I. instance tehdy došel k závěru, že odsouzený splnil ze tří zákonných podmínek toliko druhý a třetí zákonný předpoklad, podle něj tedy prokázal polepšení a prognózu vedení řádného života po propuštění na svobodu. Přesto okresní soud žádosti nevyhověl, a to z toho důvodu, že považoval za spornou otázku první zákonné podmínky z hlediska toho, zda lze odsouzeného považovat za prvotrestaného, protože v takovém případě by první zákonný předpoklad spočíval ve výkonu alespoň třetiny uloženého trestu, nebo i s ohledem na vyjádření věznice je odsouzený ve výkonu trestu podruhé, a proto by musel pro závěr o splnění prvního zákonného předpokladu vykonat alespoň polovinu uloženého trestu.

2. Zdejší soud jako soud stížnostní ve věci rozhodoval již opakovaně, nejprve svým usnesením ze dne **14. 12. 2021** sp. zn. 8 To 356/2021 došel k závěru, že je namístě stížnost odsouzeného zamítnout jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu. Ztotožnil se s výrokem napadeného rozhodnutí, byť k němu došel velice odlišnou argumentací než soud prvního stupně. Zdůraznil sice v té souvislosti, že přezkumné řízení bylo vyvoláno výhradně na podkladě stížnosti odsouzeného, tedy logicky v jeho prospěch, přesto považoval zdejší soud závěry o naplnění druhé a třetí zákonné podmínky za předčasné a vycházející z neúplné důkazní situace. Především okresní soud opomněl, že ve smyslu ustanovení **§ 88 odst. 3 tr. zákoníku** se měl podrobněji zaobírat **výší dluhu odsouzeného, jeho schváleným oddlužením a také výší splátek. Již v tom stádiu řízení zdejší soud konstatoval, že případné omluvy všem poškozeným s tím nemají nic společného**. Pokud jde o prvou zákonnou podmínku, stížnostní soud došel ve svém prvém usnesení k závěru, že odsouzený je skutečně prvotrestaným, nicméně došel k závěru, že jako prvotrestaný byl již jednou podmíněně propuštěn z téhož trestu, tudíž se na něho vztahuje ustanovení § 91 odst. 4 tr. zákoníku, podle něhož je opětovné podmíněné propuštění z výkonu téhož trestu možné až po výkonu poloviny zbytku trestu. Zdejší soud ve svém usnesení dále rozebral a odůvodnil, proč není naplněna první zákonná podmínka, učinil tak v odstavci 17. svého prvého usnesení.

3. Na podkladě ústavní stížnosti odsouzeného následně rozhodoval ve věci Ústavní soud (ÚS). Ten svým nálezem ze dne **11. 5. 2022 sp. zn. I. ÚS 232/22**, vyslovil závěr, že usnesením zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2021 č. j. 8 To 356/2021-133 bylo porušeno ústavně zaručené právo

stěžovatele na spravedlivý (řádný) proces podle Čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (LPS) a zásada *nulla poena sina lege* podle Čl. 39 LPS, a proto usnesení tohoto stížnostního soudu zrušil. Přitom vyslovil závazný názor, že krajský soud při svém rozhodování neinterpretoval ustanovení § 91 odst. 4 tr. zákoníku ústavně konformně, nýbrž v rozporu s jeho účelem, respektive smyslem institutu podmíněného propuštění samotného. Podle něj nelze znak spočívající v „opětovném podmíněném propuštění" interpretovat způsobem, který použil stížnostní soud, ale je nutno jej vykládat **restriktivně** s tím, že se bude jednat toliko o případy, kdy odsouzený byl v průběhu výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn, následně se **neosvědčil** a podle § 91 odst. 1 tr. zákoníku bylo rozhodnuto o tom, že se zbytek trestu vykoná. Naopak se nemůže vztahovat na případy, kdy odsouzený ve zkušební době původního podmíněného propuštění vedl řádný život a vyhověl všem stanoveným podmínkám, načež bylo toto rozhodnutí o podmíněném propuštění zrušeno v důsledku okolností, které nemohl přímo ovlivnit, typicky v důsledku uložení souhrnného trestu, jak tomu bylo i v posuzovaném případě.

4. ÚS současně uložil zdejšímu soudu, aby opětovně přezkoumal stížnost stěžovatele proti usnesení soudu I. stupně a posoudil, zda stěžovatel splňuje předpoklady pro rozhodnutí o podmíněném propuštění, a to za použití ústavně konformního výkladu ust. § 91 odst. 4 trestního zákoníku.

5. Po vrácení spisu od ÚS zdejší soud nařídil neveřejné zasedání bezodkladně poté, tedy na **23. 6. 2022**. Při přípravě na zasedání zdejší soud obdržel od Obvodního soudu (ObvS) pro Prahu 4 opis usnesení sp. zn. 46 PP 14/2022 vydaného týmž soudem 2. 6. 2022, jímž zmíněný soud podle § 88 odst. 1 písm. b), odst. 3 tr. zákoníku za použití § 331 odst. 1 tr. řádu podmíněně propustil odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody uloženého oběma rozsudky uvedenými ve výroku napadeného rozhodnutí, přičemž odsouzenému stanovil zkušební dobu v trvání 7 roků za současného vyslovení dohledu a podle § 89 odst. 2 tr. zákoníku také odsouzenému uložil přiměřenou povinnost, aby ve zkušební době podle svých sil splácel způsobenou škodu. Krajský soud v Plzni si následně ověřil, že odsouzený je nadále ve výkonu trestu odnětí svobody, protože proti usnesení ObvS pro Prahu 4 podal stížnost státní zástupce bezprostředně po jeho vyhlášení.

6. S ohledem na to došel KS v Plzni k závěru, že ObvS pro Prahu 4 se stal místně příslušným k rozhodování o podmíněném propuštění, jelikož stěžovatel byl přemístěn do věznice v obvodu jeho působnosti. Zvažoval současně, zda má vyčkat až na rozhodnutí Městského soudu v Praze jako soudu stížnostního, nicméně došel k závěru, že i za situace, kdy bylo v mezidobí znovu rozhodnuto, byť nepravomocně, o tom, že odsouzený [redacted] se z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propouští, nemůže nadále ve věci rozhodovat. V 11. odstavci svého rozhodnutí zdejší soud vyjádřil názor, že si je vědom, že pokud by nadále shledával jím přezkoumávané rozhodnutí za předčasné z pohledu ustanovení § 88 odst. 3 tr. zákoníku, nemohl by již vrátit věc případným postupem podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. řádu OS Plzeň-město, neboť ten, s ohledem na přemístění odsouzeného do Vazební věznice [redacted], již není příslušným k vydání opětovného rozhodnutí.

7. Proto stížnostní soud s ohledem na skutečnost, že v mezidobí byl odsouzený přemístěn do jiné věznice a bylo již znovu rozhodováno o jeho podmíněném propuštění, zrušil napadené rozhodnutí **bez dalšího**, toliko podle § 149 odst. 1 tr. řádu, neboť měl za to, že v případě zrušení a vrácení věci postupem podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. řádu by soud I. instance rozhodující původně o podmíněném propuštění v této věci již nebyl příslušným k vydání nového rozhodnutí a ani svým vlastním rozhodnutím zdejší soud nehodlal zasahovat do mezitím vydaného usnesení ObvS Praha 4, jež bude předmětem přezkumu Městského soudu v Praze.

8. Rovněž toto druhé usnesení zdejšího stížnostního senátu neobstálo ve světle ústavněprávních kautel. Dne **20. 12. 2022** rozhodl na podkladě ústavní stížnosti odsouzeného [redacted] znovu Ústavní soud, a to pod sp. zn. **II. ÚS 2152/22** (č. l. 190-193). Ten zrušil usnesení zdejšího soudu z 23. 6. 2022 se závěrem, že předmětným usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. 8 To 356/2021-159 bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu zaručené Čl. 36 odst. 1 LPS. Vytkl v té souvislosti, že zdejší soud nerespektoval právní názor, k němuž dříve dospěl Ústavní

soud, jelikož se nepodvolil výslovnému pokynu, aby opětovně přezkoumal stížnost stěžovatele proti usnesení soudu prvního stupně a posoudil, zda stěžovatel splňuje předpoklady pro rozhodnutí o podmíněném propuštění, a to za použití ústavně konformního výkladu § 91 odst. 4 tr. zákoníku. Senát Ústavního soudu došel k závěru, že nerespektování právního názoru Ústavního soudu v posuzovaném případě za situace, kdy Krajský soud v Plzni věcně nerozhodl s ohledem na přemístění stěžovatele do Vazební věznice [redacted] nebylo odůvodněné. Připomněl ustanovení § 320 odst. 2 tr. řádu s tím, že platí, že u osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, činí rozhodnutí související s výkonem tohoto trestu okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává. Stěžovatel podal žádost u Okresního soudu Plzeň-město v době, kdy v jeho obvodu vykonával trest. Učinil tak u soudu příslušného k takovému rozhodnutí. O stížnosti proti rozhodnutí tohoto příslušného soudu je příslušný rozhodnout Krajský soud v Plzni jakožto soud jemu nadřízený [§ 146 odst. 2 písm. c) tr. řádu]. Pokud ÚS krajskému soudu uložil, aby o stížnosti znovu rozhodl a posoudil, zda stěžovatel splňuje předpoklady pro rozhodnutí o podmíněném propuštění, již není významné, že stěžovatel byl v mezidobí přemístěn k výkonu trestu do jiné věznice ([redacted], jelikož stále jde o žádost stěžovatele o podmíněné propuštění z výkonu trestu, který vykonával ve Věznici [redacted] Pro určení příslušnosti jsou podle názoru Ústavního soudu rozhodující skutečnosti, které jsou dány při zahájení řízení. V tomto směru nález Ústavního soudu odkázal i na judikaturu Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 13. 10. 2021 sp. zn. **7 Td 63/2021**, usnesení ze dne 11. 10. 2017 sp. zn. **7 Td 43/2017**). Z toho důvodu poukázal Ústavní soud na to, že řízení o původním návrhu stěžovatele na podmíněné propuštění dosud není skončeno a příslušnost Krajského soudu v Plzni (případně i Okresního soudu Plzeň-město) je dána skutečnostmi, kterými bylo nutné se řídit při zahájení řízení.

9. Ústavní soud tedy shrnul, že stížnostní soud při rozhodování o žádosti stěžovatele o podmíněné propuštění, při němž podle výše uvedených závěrů došlo k porušení ústavně zaručených práv stěžovatele, (opětovně) neposkytl stěžovateli v rozporu s Čl. 36 odst. 1 Listiny náležitou soudní ochranu jeho práv. Tím se otvírá prostor pro postup podle § 314h tr. řádu a krajský soud je povinen zohlednit nastalou absenci přezkumu zákonných podmínek a opětovně rozhodnout o stížnosti stěžovatele za plného respektování procesních práv stěžovatele, a to k časovému okamžiku rozhodování o příslušné žádosti stěžovatele o podmíněné propuštění. Zdůraznil, že v dalším řízení bude tento stížnostní soud vázán ve smyslu Čl. 89 odst. 2 Ústavy právními názory vyslovenými v tomto nálezu.

10. Je tedy nutno připomenout, že zdejší soud nadále přezkoumává usnesení OS Plzeň-město ze dne 19. 11. 2021 č. j. 12 PP 71/2021-121 na podkladě stížnosti odsouzeného, kterou pregnantně odůvodnil jeho obhájce. Ten poukázal na závěry napadeného rozhodnutí s tím, že je zcela zřejmé, že **jedinou překážkou, proč soud nerozhodl o propuštění [redacted] [redacted] na svobodu, je výklad pojmu *„dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody“***. V té souvislosti vytkl okresnímu soudu, že nepřihlédl k účelu a smyslu tohoto ustanovení s tím, že použitý výklad je v rozporu s účelem zákonného ustanovení a ve svém důsledku vede k absurdní situaci, kdy odsouzený je trestán přísněji, pokud se napraví dříve, než odsouzený, který se napraví později. Podle stěžovatele je nutné pohlížet na něj jako na osobu, která dosud nebyla ve výkonu trestu, protože ve výkonu trestu je poprvé. Byl sice ve výkonu trestu, z něj však byl podmíněně propuštěn a jednalo se a jedná stále o týž trest, který aktuálně vykonává. V tomto směru poukázala obhajoba na spornost zaujatého výkladu a absurdní situace, k nimž by takový výklad mohl vést (č. l. 128-129 p. v.).

11. V tomto kontextu odsouzený poukázal i na skutečnost, že okresní soud vycházel ze zcela nesprávného jazykového výkladu bez kontextu uvedeného ustanovení, byť obhajoba připustila, že k uvedenému pojmu neexistuje žádná komentářová literatura a mlčí k němu i důvodové zprávy k novelám tr. zákoníku, zákony č. 333/2020 Sb. i č. 390/2012 Sb., které novelizovaly předmětné ustanovení § 88 tr. zákoníku. Stejně tak ani v obecné parlamentní rozpravě, ani v zápisech z ústavně právního výboru PS PČR nelze nalézt odůvodnění této změny. Obhájce tedy zdůraznil,

Shodu s prvopisem potvrzuje Kristýna Procházková.

že výklad slovního spojení *„dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody“* musí být realizován v kontextu a smyslu ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, jímž je umožnit osobám, které neměly možnost se dosud ve výkonu trestu napravit, dřívější návrat do společnosti, pokud splní další zákonné podmínky.

12. V argumentaci své stížnosti odsouzený poukazuje na to, že si je vědom toho, že jeho situace je specifická, a to nejen s ohledem na uložení souhrnného trestu, ale i trestu nového. Byl za hospodářské trestné činy se škodou cca 22 milionů Kč odsouzen celkem k 14 letům odnětí svobody. Trest přijal, dobrovolně nastoupil a vykonal již téměř 5 let trestu. Jak seznal i OS Plzeň-město, došlo u něj k zásadním změnám. Má zajištěnou práci, bydlení, rodinné zázemí, splácí škodu, snaží se konsolidovat svůj život i prostřednictvím schváleného oddlužení, jehož podmínky plní. Proto stěžovatel navrhl, aby stížnostní soud zrušil napadené usnesení a sám rozhodl tak, že se odsouzený [redacted] podmíněně propouští na svobodu.

13. Na podkladě podané stížnosti zdejší soud znovu podle § 147 odst. 1 trestního řádu přezkoumal správnost výroku napadeného rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a došel k závěru, že napadené usnesení je předčasné, vychází z neúplně zjištěného skutkového stavu, nedostatečného hodnocení důkazů, a proto je nutno považovat stížnost odsouzeného za důvodnou, byť na podkladě jiných argumentů, než jimiž argumentuje obhajoba.

14. Jen pro úplnost zdejší soud připomíná, že si dovoluje poukázat na to, že nález sp. zn. I. ÚS 232/22 zavazoval zdejší soud, aby nevykládal restriktivně § 91 odst. 4, respektive aktuálně § 91 odst. 5 tr. zákoníku, a nevyhodnocoval první (formální) zákonný předpoklad v neprospěch odsouzeného. Pokud Ústavní soud ve svém prvém nálezu z 11. 5. 2022 ukládal zdejšímu soudu, aby opětovně přezkoumal stížnost stěžovatele proti usnesení soudu prvního stupně a posoudil, zda stěžovatel splňuje předpoklady pro rozhodnutí o podmíněném propuštění, zdejší soud tento pokyn nerespektoval nikoliv ze své libovůle nebo dokonce zlovůle, ale výhradně z toho důvodu, že učinil – jak mu vysvětlil nález sp. zn. II. ÚS 2152/22 - chybný závěr o změně příslušnosti s ohledem na přemístění odsouzeného k výkonu trestu do jiné věznice.

15. Zdejší soud s ohledem na průtahy, které zapříčinil nesprávným výkladem § 91 odst. 4 tr. zákoníku a nesprávným posouzením příslušnosti soudu při změně místa výkonu trestu odnětí svobody odsouzeného, učinil první kroky v tomto třetím řízení ještě dříve, než obdržel od Ústavního soudu spisový materiál. Již dne 6. 1. 2023 si vyžádal o zapůjčení spisu ObvS pro Prahu 4 sp. zn. 46 PP 14/2022 a ještě zvlášť, pro případ, že by zmíněný obvodní soud dosud nedisponoval spisovým materiálem, který byl u jeho stížnostního soudu, oslovil i Městský soud v Praze. Stejně tak, díky aktivitě obhájce odsouzeného, zdejší soud obdržel jednak protokol o veřejném zasedání u ObvS pro Prahu 4 ve věci 46 PP 14/2022 (č. l. 194-196), kde je zachycena podrobná výpověď odsouzeného včetně jeho vyjadřování k výši škody a způsobu její úhrady, jakož i **připojení se k žádosti o podmíněné propuštění s příslibem bydlení od družky odsouzeného a jejich společných dětí (č. l. 197-198), taktéž i příslib zaměstnání (č. l. 199), a připojení žádosti o podmíněné propuštění ze strany rodičů odsouzeného (č. l. 200-201**).

16. Bezprostředně po vrácení spisu v této věci vedené před zdejším soudem nařídil krajský soud neveřejné zasedání na **9. 2. 2023**, aktualizoval si opis rejstříku trestů obžalovaného (č. l. 203), výpis z Centrální evidence stíhaných osob (č. l. 204-211 p. v.) a zajímal se i o stav řízení vedeného proti odsouzenému [redacted] u **Městského soudu v Praze pod sp. zn. 43 T 3/2020** pro obdobnou trestnou činnost (jednání mezi 1. 8. 2011 až 31. 8. 2014 kvalifikované ve vztahu ke stěžovateli jako zvlášť závažný zločin podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 ve spolupachatelství podle § 23 odst. 1 tr. zákoníku), pro kterou je ve výkonu trestu (InfoSoud č. l. 187-188, zpráva č. l. 212). Vyžádal si nové hodnocení odsouzeného z Věznice [redacted] (č. l. 214) a aktivitou odsouzeného prostřednictvím jeho obhájce byl opatřen podklad o tom, jakým způsobem probíhá insolvenční řízení, a to zprávou o plnění oddlužení (č. l. 223-225). Obhájce se současně vyjádřil k tomu, že v daňových trestních věcech nebyla odsouzenému soudem uložena povinnost škodu nahradit, protože ČR zastoupená finančním úřadem

Shodu s prvopisem potvrzuje Kristýna Procházková.

se k trestnímu řízení jako poškozená nepřipojila a zkrácenou daň vymohla a vymáhá od daňových subjektů zapojených do trestné činnosti. Pokud jde o škodu, kterou odsouzený spáchal trestnou činností, pro kterou je ve výkonu trestu odnětí svobody a byla mu stanovena povinnost ji splácet, obhájce poukázal na to, že odsouzený splácí tuto škodu ze mzdy ve výkonu trestu odnětí svobody, bude ji splácet ze mzdy po podmíněném propuštění (z příslibu zaměstnání založeného na č. l. 199 vyplývá, že případná výše hrubé mzdy odsouzeného by se pohybovala okolo 41 100 Kč).

17. Obhájce odsouzeného doplnil stížnostní důvody svým podáním na č. l. 189. Poukazoval na aktualizovaný příslib zaměstnání, připojení se k žádosti ze stran rodinných příslušníků a poukázal i na již zmíněný protokol o jednání před ObvS Praha 4 ze dne 31. 5. 2022, z něhož je patrno, že argumentace zdejšího soudu v rozhodnutí o zrušení věci bez dalšího byla podle obhajoby obsahově výrazně posunuta, neboť ze zmíněného protokolu o veřejném zasedání je zřejmé, že odpověď pana [redacted] ve vztahu ke škodě 5,5 milionu Kč byla míněna k dotazu soudkyně a týkala se náhrady škody, jež mu byla uložena odsuzujícími rozsudky. To je zcela zřejmé i ze zvukového záznamu o jednání.

18. Tato jediná škoda, jež vyplývá z odsouzení za trestný čin podvodu, byla v adhezním řízení uložena [redacted] [redacted] k náhradě. Pokud tedy Krajský soud v Plzni ve svém druhém usnesení, v němž bez dalšího podle § 149 odst. 1 tr. řádu zrušil napadené usnesení, ve své poznámce na okraj své argumentace uvedl, že ani usnesení obvodního soudu v podstatě neobsahuje podrobné hodnocení zmiňované v ustanovení § 88 odst. 3 tr. zákoníku, a to přesto, že obžalovaný byl k úhradě dluhů, oddlužení a způsobené škodě obvodním soudem vyslýchán, přičemž soud však vycházel jenom z vlastní výpovědi odsouzeného, která je zavádějící s ohledem na výši celkové škody, obhajoba poukazuje na to, že údajem o škodě 5,5 milionu Kč měl na mysli škodu, která mu byla uložena k náhradě. Obhajoba rovněž ve zmíněném podání rozebírá, že [redacted] [redacted] v protokolu o veřejném zasedání u ObvS Praha 4 31. 5. 2022 popsal, jak uvedenou škodu splácel a jak ji splácí s tím, že v době, kdy byl podmíněně propuštěn, všechny své dluhy (nejen ty pocházející z trestné činnosti) řešil v insolvenčním řízení, do něhož se připojili věřitelé v celkovém objemu 3 miliony Kč, a to včetně věřitelů, jejichž nárok byl konstatován adhezním výrokem odsuzujícího rozsudku. Následně bylo stěžovateli soudem povoleno oddlužení, které v současné době probíhá, a podle zpráv insolvenčního správce založených v ISIR stěžovatel podmínky oddlužení plní. Obhajoba rovněž zdůrazňuje, že z příslibu zaměstnání je zřejmé, že příjem odsouzeného na svobodě bude několikanásobně vyšší než jeho příjem ve výkonu trestu, a proto (s ohledem na insolvenci) je zajištěno, že většina jeho příjmu bude užita k úhradě jeho závazků včetně náhrady škody způsobené trestnou činností, přičemž ani sebedelším výkonem trestu nedojde k zásadnímu snížení dluhů odsouzeného, neboť mzda, kterou pobírá ve výkonu trestu odnětí svobody, je zlomkem mzdy, kterou by pobíral na svobodě.

19. S ohledem k výše uvedenému odsouzený navrhl, aby stížnostní soud vyhověl řádnému opravnému prostředku, zrušil napadené usnesení okresního soudu a sám rozhodl, že odsouzený se podmíněně propouští na svobodu.

20. Současně obhájce vyjádřil své přesvědčení, že po více než roce řešení stížnosti odsouzeného proti napadenému usnesení, kdy dosud proti usnesení stížnostního soudu dvakrát zasáhl svým nálezem Ústavní soud, je namístě konečně meritorně rozhodnout. Podle tohoto podání (č. l. 189) Obv. soud pro Prahu 4 a vlastně již předtím i okresní soud v Plzni detailně vyhodnotily osobnostní a charakterové rysy [redacted] [redacted] a jeho nápravu. Podle obhajoby je zřejmé, že v osobnosti odsouzeného došlo k zásadní změně, neboť **poté, co byl propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody Okresním soudem v Ostravě, žil řádným životem, splácel dluhy, řešil svou situaci oddlužením a choval se jako řádný občan**. V té souvislosti poukázal obhájce i na vyjádření státního zastupitelství, z něhož je zřejmé, že důvodem nesouhlasu státního zástupce s podmíněným propuštěním [redacted] [redacted] bylo toliko nesplnění podmínky časové, která zřejmě splněna byla, což potvrdil svým nálezem Ústavní soud. Obhajoba proto po více než roce

věří, že o stížnosti odsouzeného bude rozhodnuto kladně, a to i s ohledem na to, že i v tomto období vykonával trest příkladným způsobem, ve věznici pracoval, byl opakovaně odměňován, čímž nejen, že prokázal, že svůj trest přijal, ale prokázal i své polepšení. Navíc bude mít soud možnost s ohledem na případné uložení dlouhé doby dohledu sledovat jeho chování. Obhajoba akcentovala i v závěru svých doplňujících argumentů tím, že soud by měl brát nepochybně při svém rozhodování na vědomí **délku doby**, po kterou je stížnost [redacted] projednávána, skutečnost, že již dvakrát svým rozhodnutím nezákonně zasáhl do Listinou garantovaných práv odsouzeného [redacted] a tento zásah, jakož i délka řízení by měly být alespoň částečně kompenzovány tím, že kladně a maximálně urychleně krajský soud rozhodne a podmíněně propustí odsouzeného na svobodu, neboť obhajoba nemá pochyb o tom, že všechny podmínky pro podmíněné propuštění byly splněny.

21. Cestou obhájce obdržel zdejší soud i další nález Ústavního soudu, který se vztahoval k rozhodnutí stížnostního soudu, tedy Městského soudu v Praze ve věci vedené u Obvodního soudu v Praze 4. Nálezem sp. zn. **III. ÚS 2490/22** (č. l. 219-221 p. v.) zrušil Ústavní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 7. 2022 č. j. 67 To 206/2022-176, jelikož shledal, že tímto usnesením bylo porušeno ústavní právo stěžovatele na soudní ochranu podle Čl. 36 odst. 1 LPS. V tomto případě se poukazuje na skutečnost, že soud I. instance, jímž byl ObvS pro Prahu 4, dne 2. 6. 2022 č. j. 46 PP 14/2022-144 podle § 88 odst. 1 písm. b), odst. 3 tr. zákoníku rozhodl, že odsouzený stěžovatel se podmíněně propouští z výkonů trestů uvedených na začátku argumentace tohoto usnesení zdejšího soudu. Obvodní soud přitom odsouzenému uložil podle § 89 odst. 1 tr. zákoníku zkušební dobu v trvání 7 roků za současného dohledu a podle § 89 odst. 2 tr. zákoníku mu stanovil přiměřenou povinnost ve zkušební době podmíněného propuštění podle svých sil splácet způsobenou škodu. V tomto případě byl tedy stěžovatelem státní zástupce, který vyvolal přezkumné řízení u Městského soudu v Praze, jenž věc projednával pod sp. zn. 67 To 206/2022.

22. V té souvislosti je namístě připomenout, že ÚS souhlasil s odsouzeným jako stěžovatelem v řízení o ústavní stížnosti v tom směru, že se městský soud nedostatečně zabýval kritérii souvisejícími s naplněním podmínek pro podmíněné propuštění. V tomto směru Ústavní soud poukazoval na některá svoje předchozí rozhodnutí a nálezy, které označil v 16. a 19. odstavci tohoto nálezu. Vytýká soudu II. instance, že zamítnutí žádosti odsouzeného opřel výhradně o obecný závěr o jeho trestní minulosti a výši jeho dluhů. Ústavní soud připomněl, že trestní minulost odsouzeného je sice důležitým hlediskem při posuzování splnění podmínek podmíněného propuštění, nicméně prognóza vedení řádného života v budoucnu nesmí být založena především nebo dokonce jen na jejím formalistickém („matematickém“) posouzení. Naopak Ústavní soud připomíná, že je nutné zohlednit i další, zejména aktuální poznatky k osobnosti odsouzeného, stavu jeho nápravy i prostředí, v němž by se ocitl po případném podmíněném propuštění na svobodu, a zabývat se též okolnostmi spáchané trestné činnosti při zaměření na míru překonání subjektivních příčin této trestné činnosti na straně odsouzeného. Nelze podle něj připustit situaci, v níž soudy odůvodní takové rozhodnutí toliko obecně, přehnaně stručně nebo v rozporu se smyslem hodnocených kritérií.

23. Ve 20. odstavci svého nálezu (č. l. 221) Ústavní soud rozebral argumentaci přezkoumávaného usnesení Městského soudu v Praze. Ten akcentoval, že k naplnění třetí podmínky prognózy vedení řádného života po podmíněném propuštění na svobodu je třeba se zabývat i otázkou náhrady trestnou činností způsobené škody, v jaké míře odsouzený škodu nahradil a jaké si vytvořil podmínky, aby mohl trestnou činností způsobenou škodu po svém propuštění nahradit. Současně MS v Praze dospěl k závěru, že stěžovatel – odsouzený dosud nesplňuje zákonný předpoklad pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody i v tom směru, že od něj nelze bez důvodných pochybností v budoucnu očekávat, že povede řádný způsob života. Jednak poukázal na předchozí způsob života odsouzeného a závažnost trestných činů, kterých se opakovaně dopouštěl, dále zdůraznil to, že za situace, kdy je odsouzený zatížen povinností hradit své závazky v řádech milionů, výrazně hrozí nebezpečí páchání trestných činů.

Na tomto závěru podle MS nemůže změnit nic ani skutečnost, že stěžovatel bude bydlet u rodiny, která mu pomůže, že má zajištěn příslib budoucího zaměstnání, přičemž stížnostní soud poukázal na to, že od roku 20[redacted] neměla rodina odsouzeného na něj žádný vliv a neodradila ho od opakovaného páchání závažné trestné činnosti. Ústavní soud v té souvislosti ale zdůrazňuje, že **městský soud nevzal v úvahu, že ke spáchání trestných činů došlo před prvním nástupem do výkonu trestu odnětí svobody**.

24. ÚS v nálezu, jímž 10. 1. 2023 zrušil usnesení MS v Praze ze dne 21. 7. 2022, dále poukázal na předchozí judikaturu, v níž opakovaně uvedl, že zohlednění trestní minulosti odsouzeného nejen není porušením jeho ústavních práv, nýbrž je naopak nezbytnou podmínkou řádného rozhodnutí o jeho žádosti o podmíněné propuštění. Je podle něj třeba vzít v potaz, před jak dlouhou dobou a z jakých důvodů došlo ke spáchání předchozích trestných činů a zda lze z chování odsouzeného dovodit, že subjektivní příčiny páchání trestné činnosti překonal (svým náhledem na trestnou činnost, náhradou škody, schopností se bez trestné činnosti ekonomicky obejít atd.). Důkladný popis těchto skutečností a jejich řádné zvážení tvoří součást práva na soudní ochranu podle Čl. 36 odst. 1 LPS, neboť jen řádně a neformalisticky odůvodněné rozhodnutí o žádosti odsouzeného odpovídá ústavním požadavkům. V té souvislosti právě Ústavní soud poukazuje na to, že takové odůvodnění v napadeném rozhodnutí městského soudu chybí. Z jeho odůvodnění je naopak podle ÚS zřejmé, že MS přistupoval k okolnosti stěžovatelovy trestní minulosti z hlediska právního názoru ÚS formalisticky a nevzal v úvahu dobu, kdy došlo ke spáchání trestných činů (před prvním nástupem do výkonu trestu odnětí svobody), kladné hodnocení chování stěžovatele ve výkonu trestu odnětí svobody i skutečnost, že insolvenčním řízením se snaží o postupné splácení závazků. Takové odůvodnění napadeného usnesení MS nepostačuje k ústavně konformnímu posouzení očekávání vedení řádného života. Nebyly totiž zohledněny nejen konkrétní okolnosti stěžovatelovy trestné činnosti, nýbrž ani ostatní okolnosti, které by mohly mít vliv na jeho případnou recidivu (např. že má partnerku a je otcem dvou nezletilých dětí, má možnost bydlení s rodinou a má příslib zajištění práce). Také obvodním soudem původně stanovená zkušební doba v trvání 7 roků za současného dohledu by pro odsouzeného stěžovatele byla dostatečnou hrozbou, že v případě jejího porušení vykoná zbytek trestu odnětí svobody (výstup z výkonu trestu odnětí svobody je stanoven až do [redacted] 2031). Ústavní soud v té souvislosti připomněl, že **bez řádného odůvodnění (opřeného o konkrétní skutečnosti) se tak závěr o příliš vysokém riziku recidivy jako nedostatečně podložený rovná soudní libovůli.**

25. Naopak ve 23. odstavci svého nálezu z 10. 1. 2023 Ústavní soud poukazuje na to, že námitku stěžovatele, že bylo porušené jeho právo na zákonného soudce, neshledal ÚS důvodnou. Pro určení příslušnosti jsou rozhodující skutečnosti, které jsou dány při zahájení řízení. Není významné, že stěžovatel byl v mezidobí přemístěn k výkonu trestu do jiné věznice (z Věznice [redacted] do [redacted]. Poukázal na to, že stejný názor opakovaně vyjádřil i Nejvyšší soud (srov. usnesení ze dne 13. 10. 2021 sp. zn. 7 Td 63/2021, usnesení ze dne 11. 10. 2017 sp. zn. 7 Td 43/2017).

26. Na podkladě shora citované stížnosti odsouzeného proti původnímu rozhodnutí Okresního soudu Plzeň-město ze dne 19. 11. 2021 zdejší soud podle § 147 odst. 1 trestního řádu při vázanosti ustanoveními upravujícími řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu znovu přezkoumal usnesení OS Plzeň-město ze dne 19. 11. 2021 č. j. 12 PP 71/2021-121, tedy jeho výrok, jakož i řízení předcházející vydání zmíněného výroku, a došel k závěru, že **stížnost odsouzeného je důvodná.**

27. **Nicméně argumentace odsouzeného vedla zdejší soud k závěru, že původní rozhodnutí okresního soudu bylo předčasné, nevycházelo z úplně provedeného dokazování, nezabývalo se všemi skutečnostmi rozhodnými pro správné a zákonné rozhodnutí tak, jak zdejší soud naznačil již ve svém prvém usnesení ze dne 14. 12. 2021 č. j. 8 To 356/2021-133.** Zdejší soud si je zcela vědom, že zmíněné rozhodnutí bylo následně zrušeno

Ústavním soudem, nicméně považuje za podstatné zdůraznit, že tyto závěry zastával již v době, kdy rozhodoval v prosinci 2021. Popsal je tehdy v odst. 14 a 15 předmětného usnesení, jehož písemné vyhotovení mají jak státní zástupce, tak odsouzený i jeho obhájce k dispozici. **Lze tedy odmítnout názor obhajoby, že by původní usnesení**, jímž došlo k porušení ústavních práv odsouzeného, konkrétně jeho práva na spravedlivý proces a rozhodování při respektu k zásadě *nulla poena sine lege*, **bylo odůvodněno výhradně tím, že podle nepřípustného restriktivního názoru zdejšího soudu stížnostní soud nepovažoval za splněnou toliko první (formální) podmínku pro podmíněné propuštění**.

28. Přestože v mezidobí bylo opakovaně konstatováno Ústavním soudem, že zdejší soud porušil kromě výše uvedených principů i právo stěžovatele na soudní ochranu, nelze pominout, že důkazní situace se zčásti změnila a navíc ve vztahu k podmínce § 88 odst. 3 tr. zákoníku se dosud soudy nezabývaly všemi aspekty. Proto je nutno podstatným způsobem doplnit důkazní řízení tak, aby soud prvního stupně měl dostatek podkladů pro nové rozhodnutí a v něm se věnoval jednak vypořádání s námitkami obhajoby, jednak následné rozhodnutí odůvodnil ústavně konformním způsobem tak, jak vyplývá z výše citovaných nálezů Ústavního soudu, a to v souladu s jeho předchozí soudní judikaturou.

29. Nutno zdůraznit, že i zdejší soud zastává názor, že odsouzený vykonal již více než třetinu uloženého trestu. V té souvislosti lze odkázat na druhé usnesení zdejšího soudu, rovněž Ústavním soudem zrušené, nicméně zabývající se ve svém 17. odstavci právě dobou, po kterou odsouzený trest vykonával. Již v době vydání druhého usnesení zdejšího soudu 14. 12. 2021 (č. j. 8 To 356/2021-133) došel zdejší soud k závěru, že v té době měl odsouzený odpykáno více než 5 roků odnětí svobody (č. l. 136 spisu). S ohledem na to, že do současné doby je odsouzený nadále ve výkonu trestu odnětí svobody, je zřejmé, že již výrazným způsobem nejen splnil **první (formální) podmínku pro podmíněné propuštění**, tedy výkon zákonem požadované části trestu ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku (dosud nebyl ve výkonu trestu a vykonal alespoň třetinu uloženého trestu), ale pokračujícím výkonem trestu odnětí svobody dokonce strávil ve výkonu trestu odnětí svobody ještě delší dobu, jak správně namítá obhajoba.

30. Pokud jde o **druhý zákonný předpoklad**, zdejší soud zastává právní názor, že podmínky § 88 odst. 3 tr. zákoníku při rozhodování o podmíněném propuštění za zločin je nutno vykládat již ve vztahu k druhému zákonnému předpokladu. Pokud jde o prokázání polepšení odsouzeného samotného, opakovaná kladná hodnocení z věznic, kde trest vykonával, považuje je zdejší soud za natolik významná, že pokud by se nejednalo o zločin, zdejší soud by se ztotožnil s námitkami obhajoby, že i druhý zákonný předpoklad byl naplněn. V tomto směru se ztotožňuje s argumentací obhajoby.

31. Ředitelé příslušných věznic si byli dostatečně vědomi, že odsouzený se chová příkladně, zvýšil si svoji odbornost absolvováním kurzů a další profesní kvalifikace (č. l. 4 spisu) prokazovanými i jednotlivými certifikáty. V době, kdy okresní soud si vyžadoval poprvé hodnocení z věznice, byl odsouzený kázeňsky odměněn čtyřikrát, ovšem i tak tehdejší ředitel Věznice [redacted] Mgr. [redacted] hodnocení uzavřel s tím, že *nelze objektivně posoudit, že by u odsouzeného došlo k výraznému snížení identifikovatelných rizik majících souvislost s trestnou činností*, nicméně s ohledem na plnění povinností ve výkonu trestu a plnění programu zacházení konstatoval, že účel výkonu trestu odnětí svobody je plněn a je předpoklad, že by odsouzený po propuštění z výkonu trestu mohl vést řádný život. Podruhé již zdejší soud před svým druhým, rovněž ÚS zrušeným rozhodnutím, hodnocení z věznice nevyhodnocoval, neboť došel k závěru, že není dána jeho příslušnost.

32. Přesto si předtím vyžádal hodnocení Věznice [redacted] ze dne 17. 6. 2022 (č. l. 163), které aktuálně provedl k důkazu. Z něj vzal za prokázané nejen to, že odsouzený nadále pokračuje v řádném plnění stanoveného programu zacházení, nebyl kázeňsky trestán, naopak v té době měl sedm kázeňských odměn, ale rovněž to, že na základě dotazníkového šetření byl odsouzený psychologicky posuzován jako spolupracující, komunikativní, aktivní jedinec, který preferuje spíše proměnlivé vnější prostředí. Věří si, volí cíle úměrně svým schopnostem, jde spíše na jistotu, je

schopen předvídat důsledky svého jednání a na vzniklé situace dokáže konstruktivně a zodpovědně reagovat. V zátěži je schopen zachovat klid, být racionální, a to především díky vykazující tendenci ke sníženému emočnímu prožívání. V kolektivu se dokáže adaptovat, ale snaží se zůstávat sám sebou a řídit se spíše vlastními názory a potřebami, byť vyhledává pochopení a přijetí od druhých.

33. Oproti tomu ve zprávě ze dne 26. 1. 2023 (č. l. 214), kdy hodnocení z výkonu trestu prokazuje již devět kázeňských odměn při absenci kázeňského trestu, znovu ředitel této věznice Mgr. [redacted] považoval za důležité - přes jinak velice kladné hodnocení, v němž byla řada argumentů včetně psychologického posouzení převzata z předchozího hodnocení touže věznicí a znovu učiněn závěr o reálné resocializaci, zdůraznit, že **rizikovým faktorem může být určitá nezodpovědnost v jednání vedoucím k trestné činnosti**.

34. Právě tato dílčí změna závěrů věznice v souvislosti s tím, že odsouzený je osobou s výraznými sklony k páchání trestné činnosti podvodného charakteru, ať již kvalifikované jako trestné činy podvodu podle § 250 tr. zákona či § 209 tr. zákoníku, event. tr. čin zpronevěry podle § 206 tr. zákoníku a k trestům, které vykonává, byl odsouzen rovněž pro daňovou trestnou činnost, což je stále trestná činnost vyplývající z určitého podvodného jednání obžalovaného, zpochybnila do určité míry závěr o druhém zákonném předpokladu.

35. Zdejší soud má tak určité problémy bez dalšího přihlížet k proklamacím odsouzeného, naposledy v protokolu o veřejném zasedání před Obvodním soudem pro Prahu 4 sp. zn. 46 PP 14/2022. S ohledem na skutečnost, že z opisu rejstříku trestů vyplývá, že ve vztahu k prvým dvěma odsouzením se stěžovatel osvědčil ve zkušební době podmíněného odsouzení s dohledem, další podmíněný trest mu byl amnestován rozhodnutím prezidenta z 1. 1. 2013, nelze tato první tři odsouzení považovat za okolnost, kterou by v nalézacím či odvolacím řízení zdejší soud mohl posuzovat jako okolnost přitěžující ve smyslu speciální recidivy, nicméně svědčí to o určité inklinaci k páchání trestné činnosti převážně téhož charakteru. Následně trestná činnost odsouzeného gradovala ve vztahu k rozsahu páchání tr. činnosti, jakož i k výši způsobené škody, pročež byly opakovaně uloženy dlouhé tresty odnětí svobody, které stěžovatel aktuálně vykonává.

36. Krajský soud považuje odsouzeného za inteligentního člověka, který přestože podle své žádosti o podmíněné propuštění vyrůstal v harmonické rodině, se snažil „*ve své mladické nerozvážnosti zajistit si blahobytný a pohodlný život na úkor druhých*“. V té souvislosti nelze pominout, že prvního trestného činu podvodu se odsouzený dopustil skutečně v mladém věku, neboť byl odsouzen 18. 4. 20[redacted]. K němu byl posléze uložen Okresním soudem ve Zlíně souhrnný trest rovněž za trestný čin podvodu a trestný čin zpronevěry 27. 11. 20[redacted]. Nicméně stěžovatel byl znovu odsouzen Okresním soudem ve Zlíně 21. 12. 2011 ve věci sp. zn. 18 T 214/2011 pro přečin zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku. Jak již zdejší soud uvedl, na jeho odsouzení se vztahovala amnestie, přesto 11. 3. 2014 byl týmž okresním soudem uznán vinným ve věci 18 T 30/2012 přečinem neoprávněného provozování hazardní hry podle § 252 odst. 1 tr. zákoníku a kupodivu mu byl znovu uložen podmíněný trest odnětí svobody, dokonce bez probačního dohledu.

37. K tomuto odsouzení však byl uložený souhrnný trest rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2014 sp. zn. 53 T 9/2013 a k němu následně souhrnný trest Okresním soudem ve Zlíně z 22. 10. 2019 ve věci 1 T 142/2018, což je odsouzení, které vedlo k výkonu trestu, který odsouzený aktuálně vykonává. Pokud by argumentace mládím a nerozvážností odsouzeného měla platit, dalo by se o ní uvažovat řádově do [redacted] až [redacted] let odsouzeného. Trestné činnosti, za kterou byl odsouzen k trestům, jež aktuálně vykonává, se však měl dopouštět posléze. Proto zdejší soud neakceptuje jeho vysvětlení, že z jeho strany šlo o určitou mladickou nerozvážnost.

38. Přitom je nutno zdůraznit, že k žádosti o podmíněné propuštění odsouzeného se připojili i jeho rodiče, jeho družka a jejich společné nezletilé děti. Přitom z připojení se k žádosti ze dne 3. 1. 2023 (č. l. 197) vyplývá, že dcera [redacted] se narodila v roce [redacted] a odsouzený se dopouštěl závažné trestné činnosti již v době, kdy byl otcem malého dítěte. Vedle toho je na místě odkázat

na str. 36 odst. 83 rozsudku KS v Brně, pobočky ve Zlíně ze dne 15. 7. 2019 č. j. 68 T 6/2018 – 1971 (č. l. 94 p. v.), kde zmíněný soud připustil, že ještě před vyhlášením jeho rozhodnutí byl odsouzený podmíněně propuštěn z trestu uloženého mu ve věci KS v Brně sp. zn. 53 T 9/2013, ale zdůraznil, že nelze říci, že by předchozí rozhodnutí, jimiž mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody měla na odsouzeného (tehdy obžalovaného) nějaký rozhodný vliv, když ještě poté, co KS v Brně vyhlásil rozhodnutí, se odsouzený měl dopouštět trestné činnosti, za kterou byl uznán vinným KS v Brně, pobočky ve Zlíně ze dne 15. 7. 2019 č. j. 68 T 6/2018 – 1971. Soud ve Zlíně tehdy výslovně uvedl, že **„…obžalovaný [redacted] je v podstatě nepoučitelný a ani vedené trestní řízení pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin jej nemělo odradit od toho, aby páchal další zvlášť závažnou úmyslnou trestnou činnost opět majetkové povahy.“**

39. Lidsky lze pochopit, že jak odsouzený, tak jeho rodina vnímají úkorně odloučení odsouzeného, nicméně do určité míry je nutno zdůraznit rozlišení mezi příčinou a důsledkem. Příčinou toho, že odsouzený je odloučen od své rodiny a dnes již dokonce dvou dětí, protože v roce [redacted] se mu narodil syn [redacted] je skutečnost, že se dopouštěl zvlášť závažných zločinů. Uložený trest a jeho výkon jsou teprve důsledky jeho vlastního rozhodnutí, jeho protiprávního jednání. S ohledem na skutečnost, že odsouzený ve své žádosti projevuje maximální sebereflexi, nelze odhlédnout, že původně podmíněně odkládané tresty nepochybně reagovaly na podobný postoj odsouzeného a v té době i na jeho věk a posléze i rodinnou situaci. V té souvislosti lze k připojení rodičů připomenout, že četné trestné činnosti se odsouzený dopouštěl v průběhu více let, přesto se nijak neprokázal jejich kladný vliv, který by odradil odsouzeného od opakování trestné činnosti.

40. V souladu s pohledem Ústavního soudu lze znovu zdůraznit, že odsouzený nadále vykonává trest odnětí svobody uložený mu za trestnou činnost, které se dopustil ještě předtím, než byl poprvé z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn. Přitom je nutno znovu akcentovat, že se jednalo o prvé podmíněné propuštění v této věci (usnesení OS v Ostravě sp. zn. 0 PP 561/2018). Stejně tak lze souhlasit s tím, že bez dalšího by soudy neměly odhlédnout od toho, že odsouzený je otcem nezletilých dětí, jimž, stejně jako své družce a rodičům, nepochybně chybí, je třeba opakovat, že obžalovaný již dlouhodobě ve výkonu trestu odnětí svobody prokazuje snahu po nápravě a jeho chování a plnění povinností ve výkonu trestu odnětí svobody je příkladné.

41. Přesto nelze odhlédnout od toho, že fakticky v opakování trestné činnosti mělo odsouzenému zabránit až omezení osobní svobody, protože **páchal zvlášť závažnou trestnou činnost stejné povahy i poté, co mu byl vyhlášen odsuzující rozsudek v jiné věci, jímž byl uznán vinným pro zvl. závažnou úmyslnou tr. činnost (!).**

42. Proto je zdejší soud toho názoru, že přes nepopíratelnou podporu, kterou má odsouzený od své rodiny, a zázemí, jež je pro něj připraveno, nelze odhlédnout od jeho výrazných sklonů k páchání trestné činnosti podvodné povahy, respektive i trestného činu zpronevěry, tudíž bylo lze předpokládat, že odsouzený, který si dokázal vytvořit podmínky pro prvé podmíněné propuštění, se dokáže chovat ve výkonu trestu tak, že bude velice kladně hodnocen, což si ostatně svou výraznou aktivitou a veskrze kladným a aktivním plněním svých povinností a svým příkladným chováním ve výkonu trestu odnětí svobody plně zaslouží.

43. Zdejší soud by neměl potřebu doplňovat dokazování, pokud by žádné vyžádané hodnocení z výkonu trestu neobsahovalo poznámku o rizicích shledávaných v určité nezodpovědnosti ve vztahu k jím páchané trestné činnosti. Nicméně v posledním aktuálním hodnocení věznice ze dne 26. 1. 2023, jak již bylo výše uvedeno (č. l. 214), to považoval i ředitel Věznice [redacted] za natolik důležité, že na to výslovně upozornil. Takový postřeh má význam nejen pro závěr o skutečném prokázaném polepšení, ale také pro následný a navazující závěr o případném riziku recidivy, tím spíše, že dosud se soudy nevypořádaly dostatečně s tím, že nelze plně akceptovat obhajobu spočívající v tom, že podmínky § 88 odst. 3 tr. zákoníku jsou ve vztahu k odčinění škody naplněny tím, že veškeré kroky k náhradě způsobené škody ve vztahu k podvodnému

jednání činí odsouzený prostřednictvím svého oddlužení.

44. Je nutno zdůraznit, že **obhajoba** správně poukazuje na důsledky oddlužení, **opomíjí** však zcela **ustanovení § 414 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona**, jež stanoví, že osvobození dlužníka ve spojení s ustanovením § 416 odst. 1 téhož zákona se nedotýká peněžitého trestu nebo jiné majetkové sankce, která byla dlužníku uložena v trestním řízení pro úmyslný trestný čin, **pohledávek na náhradu škody způsobené úmyslným porušením právní povinnosti** a dále pohledávek věřitelů na výživném ze zákona a pohledávek věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví. Z komentáře k ustanovení § 416 vyplývá, že osvobození od povinnosti uhradit části závazků, které dlužník nezaplatil v rámci řešení oddlužení, se nevztahuje na majetkové sankce uložené za úmyslné jednání dlužníka postižené v rámci trestního řízení (peněžitý trest) nebo řízení civilního (povinnost hradit náhradu škody za úmyslné porušení právní povinnosti uložené pravomocným soudním rozhodnutím), přičemž ze shora uvedeného lze dovodit, že pokud bylo rozhodnuto o náhradě škody podle občanskoprávních předpisů, avšak v rámci adhezního řízení jako součásti řízení nalézacího, nedojde poté, co dlužník splní řádně a včas všechny povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, k zániku doplatit škodu, kterou přiznal trestní soud poškozenému v trestním řízení.

45. Právě ve vztahu k tomu je nutno podrobněji se zaobírat majetkovými poměry odsouzeného v době po případném propuštění na svobodu a zabývat se rizikem recidivy odsouzeného, pokud jeho finanční příjmy a příjmy jeho celé rodiny s přihlédnutím k celkovým výdajům a povinnosti hradit zbytek náhrady škody případně přesáhnou jeho finanční možnosti. Pokud odsouzený v minulosti měl podle své výpovědi páchat majetkovou trestnou činnost, přestože byl dostatečně majetkově saturován, a opakoval ji i po vyhlášení odsuzujícího rozsudku, **podle názoru zdejšího soudu hrozí případné riziko recidivy, pokud by neměl dostatek finančních prostředků na další hrazení způsobené škody**. Proto je nutno v tomto směru doplnit důkazní řízení. To přitom přichází do úvahy v takovém rozsahu, že nelze v tomto směru přenášet dokazování na soud II. instance, který by v podstatě nahrazoval základní činnost soudu I. instance. Tím by navíc zdejší soud odebral stěžovateli i státnímu zástupci právo na podání opětovného řádného opravného prostředku.

46. Proto zdejší soud sice **vyhověl stížnosti odsouzeného, jelikož zrušil napadené usnesení**, jímž byla jeho žádost o podmíněné propuštění zamítnuta, nicméně s ohledem na neúplnost důkazního řízení a neúplnost hodnocení všech provedených důkazů jednotlivě i v jejich souhrnu podle § 2 odst. 6 trestního řádu a v intencích závazných názorů Ústavního soudu, postupem podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. řádu zrušil napadené usnesení a uložil okresnímu soudu, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

47. V té souvislosti mu závazně ukládá, aby provedl k důkazu spis ObvS pro Prahu 4 sp.zn. 46PP 14/2022 (přinejmenším znovu důkazy předložené v tomto třetím přezkumném řízení) s tím, že výpovědi odsouzeného v jiném řízení nelze považovat za jeho výslech vztahující se k tomuto řízení, ale lze argumentovat protokolem o jeho výslechu jen jako listinným důkazem. Je na úvaze soudu, jestli k námitkám obhajoby uvedeným v odst. 16 tohoto usnesení krajského soudu si přehraje i zvukový záznam jednání ObvS a učiní z toho nějaké závěry.

48. Námitka obhajoby směřuje výhradně k argumentaci předchozího usnesení tohoto senátu podle § 149 odst. 1 a určité poznámce, kterou předseda tohoto senátu ve vyjádření k druhému nálezu sám připustil jako nemístnou a ve svém vyjádření se za to omluvil. Nicméně zdejší soud před žádným svým předchozím rozhodnutím neprováděl žádný důkaz ze spisu ObvS Praha 4 ve vztahu k meritornímu rozhodování.

49. OS si znovu připojí spisy o odsouzení k trestům, jež odsouzený aktuálně vykonává, navíc je potřeba, aby si opatřil alespoň meritorní rozhodnutí, jimiž byl odsouzený [redacted] v minulosti odsouzen k trestům nespojeným s odnětím svobody, a to kvůli zjištění, zda odsouzený již tehdy uplatňoval nějaké sliby a proklamace, které následně nesplnil.

50. Dále je okresnímu soudu uloženo, aby **přibral znalce z oboru zdravotnictví – odvětví klinické psychologie** k zjištění struktury osobnosti odsouzeného, jeho akcentovaných rysů, především těch negativních, s tím, aby se znalec vyjádřil k tvrzením odsouzeného o jeho sebereflexi, a to i s poskytnutím informace podle opisu rejstříku trestů, že jde o podvodníka, který se opakovaně osvědčil ve zkušebních dobách podmíněného odsouzení (OS Zlín sp. zn. 34 T 122/2006), případně byl amnestován po uložení podmíněného odsouzení (OS Zlín sp. zn. 18 T 214/2011) a trestné činnosti se dopouštěl i poté, co posledně zmíněné odsouzení bylo amnestováno rozhodnutím prezidenta z 1. 1. 2013 (srov. OS Zlín sp. zn. 18 T 30/2012) a přes dříve uložené tresty, ohledně nichž se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen, opakoval trestnou činnost, která z hlediska rozsahu způsobené škody gradovala. Znalec se totiž musí vyjádřit k případným možnostem resocializace odsouzeného, rizikům jeho recidivy, ale i k případnému nahrazení určitých přetrvávajících pochybností ve vztahu k druhé a především třetí zákonné podmínce podmíněného propuštění přiměřenými povinnostmi či omezeními ve smyslu § 89 odst. 2 tr. zákoníku.

51. Znalci musí být poskytnut celý spis, stejně jako opětovně znovu připojený spis Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 46 PP 14/2022, okresní soud musí opětovně připojit spisy KS Brno sp. zn. 53 T 9/2013, KS Brno – pobočka Zlín sp. zn. 68 T 6/2018 a OS Zlín sp. zn. 1 T 142/2018 a podle potřeb znalce a jeho požadavků mu předloží i tyto posledně zmíněné spisy nebo z nich aspoň meritorní rozhodnutí a znalec musí být rovněž výslovně upozorněn na to, že aktuálně je proti odsouzenému [redacted] vedeno další řízení rovněž pro daňové delikty, a to u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 43 T 3/2020, kdy z databáze Infosoud vyplývá, že dosud nebylo rozhodnuto, pročež ve vztahu k neskončenému řízení platí princip presumpce neviny. Stejně tak znalci musejí být poskytnuty opisy meritorních rozhodnutí z předchozích odsouzení, k nimž se již v současné době nepřihlíží, aby mohl posoudit v odůvodnění rozhodnutí soudů, jakým způsobem se odsouzený stavěl k trestné činnosti dávané mu za vinu. Pokud by o to znalec výslovně požádal, je nutno opatřit i spisy OS v Opavě sp. zn. 19 T 48/2006, OS ve Zlíně sp. zn. 34 T 122/2006, spisy téhož soudu sp. zn. 18 T 214/2011 a sp. zn. 18 T 30/2012.

52. K tomu je nutno připomenout, že podle názoru stížnostního soudu by měl být zpracovatel soudního znaleckého posudku vyslýchán před okresním soudem tak, aby byl přítomen i doplňujícímu výslechu odsouzeného a stěžovatel mu naopak mohl pokládat dotazy s tím, že musí být plně respektováno i právo odsouzeného [redacted] na vyjádření se ke každému provedenému důkaznímu prostředku, stejně jako právo obhajoby navrhovat další důkazy na doplnění dokazování.

53. Okresnímu soudu se připomíná, že příslušný znalec musí být vybrán podle seznamu znalců, přičemž je nutné zdůraznit, že aktuálně je odsouzený umístěn ve Věznici [redacted] a soud musí případně k žádosti znalce zajistit možnost explorace odsouzeného buď přímo ve věznici, nebo naopak zajistit jeho eskortu k vyšetření tímto znalcem.

54. Na podkladě uplatněných námitek obhajoby, že odsouzený hradil způsobenou škodu od momentu, kdy byl pravomocně odsouzen pro škodu způsobenou zločinem a v odsuzujícím rozsudku bylo rozhodnuto o jeho povinnosti náhrady škody, musí okresní soud zjistit, případně i dalším doplněním dokazování, jak se stavěl odsouzený k náhradě způsobené škody již v době po svém prvém podmíněném propuštění v této věci, v této věci lze odkázat na výslechy odsouzeného a písemná stanoviska jeho obhájce.

55. Jak již zdejší soud výše zdůraznil, obhájce v této věci je velice aktivní a pečlivě hájí zájmy odsouzeného. Na podkladě sdělení obhajoby (č. l. 223) a zprávy o plnění oddlužení (č. l. 224-225) musí okresní soud vyžádat od insolvenčního soudu zprávu o současném plnění oddlužení a o tom, kdy lze předpokládat, že dojde k úplnému oddlužení. V té souvislosti se bude muset zaobírat tím, jaký je předpoklad, že po oddlužení zbyde část neuhrazené náhrady škody, v jaké

výši a v té souvislosti bude třeba doplnit dokazování doplňujícím výslechem samotného odsouzeného, jakož i zjištěním finančních poměrů, v nichž se bude nacházet po propuštění na svobodu, čistého příjmu, který by mu měl být vyplácen po nastoupení do přislíbeného zaměstnání, věnovat se nákladům celé domácnosti a celkovým příjmům domácnosti družky odsouzeného a nezletilých dětí tak, aby i případně dalším doplněním dokazování měl okresní soud dostatek podkladů pro posouzení poměrů, v nichž se bude nacházet odsouzený po případném podmíněném propuštění. Pak musí posoudit, jakým způsobem a jakou formou hodlá odsouzený, případně za pomoci svých nejbližších, hradit zbytek náhrady škody, od jehož plnění nebyl osvobozen v souvislosti se splněním podmínek oddlužení.

56. Jen pro úplnost k námitkám obhajoby je v té souvislosti na místě poukázat na to, že **ustanovení § 88 odst. 3 tr. zákoníku se nevztahuje jen na škodu, k jejíž úhradě byl odsouzený zavázán výrokem podle § 228 odst. 1 tr. řádu**, jak opakovaně uvádí pan obhájce. Zákonodárce očekává podle sémantického, logického, soudního i vědeckého výkladu předmětného ustanovení, že nepůjde jen o to, jak se odsouzený staví k náhradě škody, ale jestli i jinak odčinil nebo se snaží odpovídajícím způsobem odčinit škodu, což se vztahuje k celkově způsobené škodě podle výroku o vině odsuzujícího rozsudku. V té souvislosti nelze pominout, že odsouzený se dopustil trestné činnosti i jako [redacted] obchodní společnosti za účelem zisku daňové výhody. Prvoinstanční soud by se měl proto pokusit zjistit i to, jakým způsobem řeší Finanční úřad pro [redacted] kraj škodu způsobenou odsouzeným [redacted], zda v tomto směru odsouzený jako tehdejší [redacted] společnosti s ručením omezeným nějak spolupracoval či spolupracuje; okresní soud si rovněž musí zjistit, jestli společnost [redacted] s.r.o. IČO [redacted] ještě existuje, eventuelně kdy odsouzený přestal být jejím [redacted]

57. Teprve poté bude mít okresní soud dostatek podkladů pro rozhodnutí. Pokud nad rámec pokynů tohoto zrušovacího ustanovení dojde k závěru, že potřebuje provést ještě další dokazování, učiní tak, aby měl dostatek podkladů ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu.

58. Poté, co okresní soud dojde ke kategorickým závěrům, se eventuelně - pro případ, že by výsledky znaleckého zkoumání vyzněly ve prospěch odsouzeného, stejně jako další důkazy ve vztahu k případnému splácení zbytku náhrady škody či odčinění škody podle § 88 odst. 3 tr. zákoníku – bude zaobírat i tím, zda by nepřicházelo do úvahy při zohlednění podstatných námitek obhajoby a pohledu ÚS (nález sp. zn. III. ÚS 2490/22 na č. l. 221, byť ten se netýkal rozhodování v této věci, ale souvisel s přezkumem podmínek pro podmíněné propuštění téhož odsouzeného ve vztahu k MS v Praze ze dne 21. 7. 2022 sp. zn. 67 To 206/2022) podmíněné propuštění.

59. To platí výlučně pro případ, že by okresní soud po provedení potřebného dokazování došel k závěru, že přetrvávající riziko recidivy, ev. pochybnosti o odčinění škody půjde snížit či nahradit uložením podmíněným propuštěním s uložením dlouhé zkušební doby, stanovením přiléhavých přiměřených omezení a povinností, včetně základní povinnosti hradit podle svých sil způsobenou škodu, a to při vyslovení probačního dohledu.

60. V každém případě je okresní soud povinen odůvodnit své závěry tak, aby jeho argumentace odpovídala nejen obecným požadavkům ustanovení § 134 odst. 2 tr. řádu, včetně vypořádání se s obhajobou stěžovatele a jím předloženými důkazy, ale také požadavkům Ústavního soudu vyjádřeným v jeho nálezech založených ve spisu, včetně jeho odkazů na zavedenou rozhodovací praxi Ústavního soudu.

61. Podle § 149 odst. 6 tr. řádu je orgán, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, při novém rozhodování vázán právním názorem, který ve věci vyslovil orgán nadřízený, a je povinen provést úkony, jejichž provedení tento orgán nařídil. S ohledem na opakované zrušení předchozích dvou rozhodnutí stížnostního soudu je i soud I. instance v tomto řízení vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Ústavní soud, a platí pro něj povinnost provést úkony a doplnění, jejichž provedení ÚS nařídil (§ 314h tr. řádu).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný další řádný opravný prostředek.

Plzeň 9. února 2023

JUDr. Pravoslav Polák v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Kristýna Procházková.